Ч. 180 (14.077). Львів, середа 10. липня 1935. Opłata pocztowa opłacono ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504.060. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло“. Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Конференція українських господарських кол з міністром внутр. справ М. Косьцялковським.

У вівторок, дня 9. липня ц. р. явилася у львівському воевідстві делеґація українських господарських центральних установ у п. міністра **М. Косьцялковського.** До делеґації входили представники Краевого Господарського Товариства „Сільський Господар“, Ревізійного Союзу Українських Кооператив і всіх 4-ох кооперативних господарських централь, а саме Центробанку, Центросоюзу, Маслосоюзу і Народньої Торговлі, а також делеґати Т-ва взаемних обезпечень „Дністра“ і „Карпатії“ і делеґат Земельного Банку Гіпотечного. Делеґацію вів сен. **Юліян Павликовський,** а повищі установи заступали **д-р Кость Левицький, дир. Іван Мартюк, дир. Андрій Палій, інж. Юліян Мудрак і дир. д-р Кривуцький.** В часі конференції обговорено загальне господарське положення краю, а зокрема положення українського народу, потребу господарських інвестицій в краю щодо забезпеки нормальної рільничої продукції, аграрні справи, справу парцеляції землі між місцеве населення, поборювання безробіття на селі і в місті, та взагалі безробіття серед українського народу, справу голоду на українській території. При тім зясовано як українське господарське життя власними силами бореться з господарським лихоліттям та які перепони зустрічає на шляху свого розвитку. Обговорено дальше справу фінансової політики державних банків супроти українського господарського життя, зокрема супроти українських фінансових установ, акцію віддовження селянства, справи збуту ростинних і звіринних плодів, політику державних бековярень і бюра львівської рільничої палати супроти українських продуцентів зорганізованих в „Сільськім Господарі“ та підбудові Центросоюзу, справу організації молочарства та комплекс справ, звязаних з експортом і імпортом. Відтак обговорено справи Товариств взаїмних обезпечень „Дністра“, „Карпатії“ і Земельного Банку Гіпотечного, вкінці політику львівської хліборобської палати і активну в ній участь українського господарського життя.

Засадничий реферат предложив в імені і з волі українських установ сен. **Ю. Павликовський.** На засадничий реферат відповідав п. міністр **Косьцялковський,** а в дискусії брали участь п. воевода **Беліна Пражмовський,** інж. **А. Палій, д-р Кость Левицький і сен. Ю. Павликовський.**

Мін. М. Косьцялковський, займаючи прихильне становище до українських засадничих постулятів поінформував, які розпорядки в предметових справах вже досі видав, підкреслюючи, що інші справи розгляне і всі недомагання рішучо усуне. Авдієнція тревала півтора години.

Мін. Косьцялковський у „Маслосоюзі“.

Вчора, 9. ц. м., в 11 год. передпол., приїхали до централі „Маслосоюзу“ у Львові міністр внутрішніх справ **п. М. Косьцялковський,** дир. політ. департаменту **п. Кавецький,** начальник відділу національних справ **п. Сухенек** і львівський воевода **Беліна-Пражмовський.** Вони зайшли сперш у до дирекції, де познайомилися з організаційною схемою „Маслосоюзу“. Потім оглянули само підприємство, а саме холодільню, машиновий відділ, молочарню, різню дробу і лябораторію. Пояснення давав директор „Маслосоюзу“ інж. А. Палій. Заведення зробило на гостях помітне враження.

Грецький міністр війни в Римі.

РИМ, 9. 7. ПАТ. Приїхав сюди грецький міністр війни ген. Кондиліс. Запросив його союз воєнних добровольців, якого мін. Кондиліс є почесним членом. Візита ген. Кондиліса не має офіціяльного характеру. Міністр приїхав у товаристві вищих старшин грецького генерального штабу. Пополудні ген. Кондиліс конферував з державним підсекретарем Сувічем.

Промова кол. премієра Шотана проти т. зв. національних ліґ.

ПАРИЖ, 9. 7. ПАТ. Кол. премієр Шотан, промовляючи на льокальнім конґресі радикалів в Бльоа м. ін. заявив, що радикали не хочуть утруднювати урядові Ляваля роботи над направою фінансового стану. Критика тепер у часі парляментарних вакацій була би безуспішна і лише спричинилаб упадок уряду.

Щодо т. зв. національних ліґ, то сен. Шотан заявив: Французька республика завжди толерувала поширювання партійних гасел, але нема такого уряду ані такого республиканця, що дозволив би на те, щоби меншість накидала силою свою волю більшості. Завданням уряду є приказати тим, що в нерозумних плянах змагають до проливу крови, послух і пошану для обовязуючих законів. Тільки уряд є покликаний до оборони суспільного миру. Уряд повинен поступати енерґійно та оборонцям ладу дати засоби для ділання, коли прийде потреба. Радикальна партія, зголошуючися до маніфестації 14 липня, хоче з іншими республиканцями вшанувати мирно день національного свята та показати бунтарям, що задум розібється об оборонний вал французького народу, рішеного боронити свободи перед кожним замахом. (Шотан забув додави, що радикальна партія мандруватиме 14 липня рамя об рамя з комуністами, які раптом стали провідними оборонцями демократичної републики!).

Програма розбудови німецької фльоти.

БЕРЛІН, 9. 7. ПАТ. Офіціяльно повідомляють: У звязку з німецько-британським морським договором, що устійнює тонаж німецької фльоти на 35 відс. тонажу британської фльоти, розпічнеться вже цього року чи вже почалася розбудова таких морських одиниць: 1) два панцирники, тонаж 26 тис., кожний з гарматами калібру 28 цм., 2) два кружляки по 10 тис. тон тонажу кожний, з гарматами 20 цм., 3) 16 торпедовців, 1625 тис. тон кожний, калібер гармат 12.7 цм. (будову цих торпедовців зачали частинно вже в 1934/35 р.). 4) а) 20 підводних човнів по 250 тон. Перший з тих човнів влучили 29 червня ц. р. до чинної фльоти, два дальші спустили вже на воду. б) 6 підводних човнів по 500 тон кожний і в) 2 підводні човна по 750 тон. Крім того приготовляють будову першої авіонетки та пляни дальшої розбудови німецької военної фльоти.

Габсбурґи їдуть до Відня на студії.

БЕРЛІН, 9. 7. ПАТ. Вчора відбулись у Відні великі монархістичні збори, в яких між ін. взяли участь архикнязь Евген, міністр рільництва Райтнер та провідник леґітимістів барон Віснер. Віснер заявив представникам преси, що тепер вишлють на докінчення студій до Відня двох братів Оттона. Майно звернуть Габсбурґам 1 січня 1936 р.

За 6 тижнів війна?!

Львів, 9 липня 1935.

Річ іде „лише“ про війну Італії з Абісинією, отже про країни віддалені настільки від нас, що ніби справа та нам досить байдужа. Менш байдужа вона вже тоді, коли чуємо, що у тій війні Англія може виступити в обороні Абісинії проти Італії, коли довідуємось, що Франція віддає до розпорядження італійським транспортам війська і муніції порт Джібуті — едине місто над Індійським Океаном, що сполучене з Абісинією залізницею, — но є те, що з вибухом тієї війни звязаний безпосередньо попередній виступ Італії з Ліґи Націй, який буде рівнятися остаточному розвалові женевської установи. Далекий конфлікт, якого ніхто з нас ані добре не розуміє ані не має надзвичайного бажання студіювати, як справу цілком чужу, — перестає бути далеким і чужим, коли устійнимо його звязок з проблемами багато-багато ближчими нам: тісний звязок з внутрішньою ситуацією Европи.

Недавно помістив у „Курієрі Варшавськім“ його передовик і головний редактор Б. К-(осковський) статтю під наголовком „Чого там італійці шукають?“, в якій надзвичайно переконуюче доказує, що ввесь шум про кольоніяльні благодати це здебільша блеф, і що перша причина, якою звичайно пояснюємо собі кольоніяльну експансію великодержав: надмір населення у рідному краю і пошуканка за тереном кольонізації, — наскрізь фальшива. Автор виказує цифрами, яка страшенно маленька скількість німців, бельгійців, французів, англійців, перебувала і перебуває у своїх державних кольоніях, хоч у краю люди дусяться на маленькому просторі (Бельгія) і хоч дана кольонія ще розмірно найкраще вивінована (бельґ. Конго, анґл. домінія Півд. Африки, чи франц. Марокко). Находимо там також річеві дані, чому Гітлер не палиться до кольоній (всупереч голосам преси про „кольоніяльну мегальоманію“ Німеччини) і чому фактичний нинішній фінансовий диктатор Німеччини, директор Райхсбанку д-р Шахт назвав недавно заморські кольонії люксусом, на який Німеччина не може собі дозволити.

Кольонії, це справді люксус, який може виплачуватись тільки державам дуже багатим: користи з експльоатації сирівців, і торговельного експорту позитивно впливають на торговельний і платничий біланс, підсилюють краевий промисл сирівцями і збільшують краеву продукцію, тільки тоді, коли великі міліярди пішли раніш на інвестиції у даній кольонії і коли дана держава розпоряджає могутньою торговельною та военною (для охорони кольоній) фльотою. Тому й італійські амбіції досить незрозумілі і зрозуміти їх можнаб тільки після докладних студій над економікою тієї держави і над практичними вислідами італійської господарки в її африканських кольоніях. Однак мабуть таки англійська преса не далеко відбігає від правди, коли впевняє, що головною причиною, головним джерелом абісинського вітру, що віє в Італії, це ті морально-престіжеві мотиви, які від часу приходу Мусолінія до влади грають першу ролю в усіх ходах італійської закордонної політики.

Голі нам зрозуміти сутні причини военного захоплення (якщо воно дійсно істнує!) в Італії

абісинським підприємством, коли глянимо на мапу Африки, де Абісинія красується чорною плямою високорівні і коли читаємо в енцикльопедіях, що та велика країна, майже вдвоє така, як колишня австро-угорська монархія, має мінеральні багацтва ще майже нерозсліджені, що доступ до тієї країни страшенне недоступний (найприкріші у світі пустині і найстрімкіші шляхи), — но і коли всім відома правда про небдискучий, делікатно кажучи, стан італійських фінансів. З другого боку факт є фактом, що здобути Абісинію бодай під свій протекторат це італійська амбіція, яка має за собою вже півстолітню традицію: адже вже близько сорок літ, коли під Адуа Менелік II. наніс італійським військам страшну поразку.

40 літ це достаточно довгий час, щоби забути прикрий досвід та щоб закріпилася традиція тодішніх змагань. Ніхто теж сьогодні не сумнівається, що без огляду на слушні чи неслушні причини, без огляду на добрий чи кепський чисто купецький інтерес, — Італія рішена підпорядкувати собі Абісинію в якійнебудь формі та в якийнебудь спосіб. Як далеко сягають італійські вимоги видно з того, що місія льорда Ідена у Римі скінчилась повною невдачею, дарма, що Англія була готова відступити Абісинії свій власний порт Зейля та „коритар“ до моря крізь британську кольонію Сомалі як рекомпенсату за уступки, що їх малиб абісинці принести у користь Італії: дозволити повести крізь свій край залізницю, що лучилаб обидві італійські кольонії Еритрею і Сомалі, дозволити на цивілізаційні новини, скасувати невільництво і т. д. Однак компроміс розбивається об засадничий підхід до справи: Італія рішуче виступає проти самої суверенности Абісинії, а збереження тієї правної самостійности Абісинії є точкою, від якої британська дипльоматія не хоче відступити. Факт істнування на території Абісинії озера Тсана, з якого випливає Ніль, найбільше джерело багацтва „суверенного“ Єгипту, каже Англії з найбільшою обережністю ставитись до тих італійських амбіцій, які в наслідку можуть загрозити англійському станові посідання і в Єгипті і Судані.

Місія Ідена скінчилася невдачею. Відклик короля Абісинії до Рузвельта, щоб Сполучені Держави взяли в оборону Абісинію перед Італією, яка нарушує пакт Келльоґа, викликав відповідь, що обидві держави, Італія і Абісинія, належать чейже до Ліґи Націй, в якій зареєстровано пакт Келльоґа і яка тому не допустить, щоб її два члени свій спір рішали на воєнній дорозі. Ліґа Націй справді волілаб усе інше, тільки не італійсько-абісинську війну: коли піде по лінії італійських бажань, накине Абісинії італійський протекторат, себто відсудить Абісинію від її дотеперішньої державної суверенности, — тоді завдасть сама собі найстрашніший моральний удар, не кажучи вже про те, що можна зробити це виключно лише при застосуванні ославленої 19 ст. пакту Ліґи — про ревізію договорів — якої Франція і вся Ліґа нізащо не хоче рухати. Колиж відкине претенсії Італії і стане в оборону Абісинії, тоді Італія безумовно виступить з Ліґи і спричинить її фактичний кінець.

Вирішиться це 25 серпня: тоді Рада Ліґи має остаточно поладнати італьо-абісинський конфлікт. Ніби ще досить багато часу для поладнання спору, але коли зважимо, що від останнього засідання Ради Ліґи, на якому Італія погодилась на посередництво Ліґи, минула вже половина терміну, — мало надії, щоб удалося направити лихо. Транспорти війська, всяких воєнних матеріялів і зброї їдуть безупинно з італійських портів до східньо-африканських кольоній Італії. З другої сторони король Абісинії, Гайле Селясіе, „король королів, лев з коліна Юди“, не жде, щоб італійці схопили його голими руками: 2 міліони хоробрих вояків, що чудово знають терен рідного краю, мають рідне запілля і на місці бази прохарчування, — це не дрібниця.

За отих 6 тижнів може розпочатись війна. У тій війні будуть брати участь европейські держави і та війна малаб найбільший безпосередній вплив на новий уклад політичних сил в Европі. Війна може бути зльокалізована до терену пісків і гір Абісинії, але може й перекинутися на европейський суходіл та обхопити його полумям нової страхітливої пожежі. І тому та далека і чужа нам справа посередньо торкається також — нас.

За належну оцінку

та відповідне наставлення.

Прохаю дозволити мені ще лише цей раз забрати слово в справах, що їх хотіла вияснити Президія „СУПРУГА“ в „Ділі“ з 22. VI. 1935 р., стор. 6.

Отже там закидує вона мені, що я неслушно та з її кривдою ужив слова „непристойний“, коли в своїй статті („Діло“ з 9. VI. 1935, стор. 4) тим висловом оцінював нібито, 1) інтервенцію През. СУПРУГА в справі виповіді праці службовикам Гол. Управи Р. Ш.; 2) письмо През. СУПРУГА, вислане в цій справі до Гол. Упр. Р. Ш.; і 3) **статтю** в „Службовику“ **за травень** (!) (Диви „Діло“ з 22. 6. 1935 стор. 6. дотичної статті уст. 3. вірші 14, 9, 25, 27). Рівночасно, щоби для цього свого вияснення зєднати ще більше віри, През. СУПРУГА поручає громадянству і читачам „Діла“ перечитати це її письмо до Гол. Упр. Р. Ш. і виписки зі статті „Службовика“ за травень, на доказ, що там нічого „непристойного“, а навіть і тіні якоїсь некоректности нема. (Тамже, вірш 12, 25 і 26).

Тимчасом у моїй статті („Діло“ з 9. 6. стор. 4 взагалі слова „непристойний“ **нема!**, а згадуючи про інтервенцію През. СУПРУГА (уст. 12. вір. 12), про письмо През. СУПРУГА (тамже вір. 15) і про статтю в „Службовику“ за травень (тамже уст. 7 вір. 2), я не тільки слова „непристойний“, але й жадного іншого відемно-оціночного прикметника на означення тих трьох наведених вище актів не ужив. Дотичне місце статті, де я вживаю відемно-оціночних прикметників, звучить дослівно так:

„...спираючись головно на письмі службовиків (розуміється службовиків канц. Гол. Упр., бо про них у цьому реченні мова) до Гол. Упр. Р. Ш., та на **обидливу й неправдивими фактами тенденційно насвітлену** статтю в офіційному органі СУПРУГА в „Службовику“ за **квітень** (!) п. н. „На поміч товаришам Р. Ш.“, на наставлення **її авторів...**“ і т. д. (тамже уст. 5. вір. 4—9).

Отже цими висловами я дуже виразно й ясно оцінив цілком інший акт, а саме статтю в „Службовику“ за **квітень** та **її авторів**, а не ті акти, що їх громадянству і читачам „Діла“ ставить перед очі През. СУПРУГА. — не виправдуючи ані не вияснюючи чомусь ніде обвинуваченої мною за **обидливість і тенденційну неправдивість** статті „Службовика“ за **квітень**, а не за **травень**. Хоч і в статті „Службовика“ за травень п. н. „Ситуація в Р. Ш.“, є чимало таких висловів, які кидають досить виразну тінь на її коректність (цеї статті уст. 4, 5 і 6), **тільки слід би** читати цілу статтю, а не ті виписки, (як це радить През. СУПРУГА), які я для цілком іншої цілі навів у своїй статті.

Цілком слушно зазначує През. СУПРУГА, що **мої заміти „вимагають скріплення хочби якимнебудь доказом“**.

Отже: А) у зазначеній мною статті „Службовика“ за квітень п. н. „На поміч...“ між **іншими висловами на** адресу Президії Р. Ш. (в уступах 4, 5, 7, 8, 9) є **вислів „гангреновання нашого життя“** (уст. 11. вір. 3), що його, підчеркнувши ужив автор статті на означення заряджень Президії Р. Ш. Цей вислів я вважаю **великою обидою** для Президії Р. Ш.

Б) Вислів і твердження: „гарний договір без договірної сторони“ (тамже уст. 7. вір. 9) є **неправдиві і тенденційно насвітлюють** справу. **Особливо тенденційним** уважаю видрукування цього закиду у „Службовику“ **вже після** інтервенції делегатів СУПРУГА у През. Р. Ш., коли то їм заявили: 1) що це перед нарадами През. Р. Ш. над проектом службового договору, отже ще в червні 1934 р., цей проект у відписах передано становим організаціям службовиків Гол. Упр. Р. Ш., тобто служб. канцелярії, вчителям народніх, середніх і фахових шкіл на те, щоби вони до цього проекту заняли своє становище; 2) що ці станові орг., кожна окремо, надіслали През. Р. Ш. свої „Завваги до службового договору“; 3) що головні референти при Гол. Упр. Р. Ш. одержали від През. Р. Ш. виразне припоручення ці „Завваги“ на засіданнях Президії Р. Ш. реферувати та ставити відповідні внески, як представники дотичних станових орг., а саме: п. Ясінчук, як представник службовиків канцелярії, п. Будз, як представник народніх, п. д-р Терлецький як представник середньо-шкільних, а п. Лучишин як представник фахових учителів; 4) що ці „Завваги“ През. Р. Ш. у своїх нарадах над службовим договором у 90 проц. узглядила і 4) що при остаточному вирішуванні службового правильника на засіданнях повної Гол. Упр. на домагання учителів народніх і середніх шкіл, їх заступниками були ще п. дир. Похмурський і п. д-р Ярема, — отже говорити про „договір без договірної сторони“ вважаю **неправдою і тенденційним насвітлюванням справи.**

Таким самим суттєвим переставленням спірних предметів є й дальші вияснення През. СУПРУГА, де запевняється про речі мною ніде і ніяк не торкані, — напр., що „службовики укр. нац. установ є найліпшими платниками податку і тому През. СУПРУГА „не може дозволити нікому класти в сумнів їхньої прихильности до Р. Ш.“, як це дозволив собі зробити (я) вставленими „окликами“ передаючи в „Ділі“ виписки зі статті „Службовика“...“ і що я „не мав ані основи ані права так важко ображувати станове представництво укр. службовиків“.

Отже передовсім стверджую, що я ніде й ніколи не висловлював сумнівів у тому, що службовики укр. нац. установ не є найточнішими платниками нац. податку, — по друге у моїй статті нема нічого такого, що ставило би в сумнів їхню прихильність до Р. Ш. Навпаки, при оцінці статтей „Службовика“ і письм, що наспіли до Гол. Упр. Р. Ш. від окремих львівських Секцій СУПРУГА (за виїмком письма службовиків канцелярії Гол. Упр. Р. Ш.) я **виразно і з признанням зазначив**, що вони свої застереження подали в спосіб **пристійний** (моя стаття, уст. 12. вір. 18). По третє, за статтю й слова, поміщені у 5. ч. „Службовика“ за травень п. н. „Ситуація в Р. Ш.“, — з якої то статті я деякі вислови, для звернення уваги читачів, що це не ошибка, а правда, по прийнятому в публіцистиці звичаю, зазначив окликами (!) — наразі не можна робити відповідальними всіх службовиків укр. нац. установ зорганізованих у СУПРУГА. Цьому завинив **автор** статті, що її написав і офіціяльний орган СУПРУГА „Службовик“, що цю статтю і ці слова видрукував і за ці нещасливі вислови, означені мною окликами **відповідає** перед громадянством Управа Установи, якої офіційним органом є „Службовик“. Щойно тоді, коли Управа СУПРУГА тих промахів свого органу не направить, з ними погодиться, або що гірше їх буде боронити, а члени СУПРУГА з таким становищем своєї Президії погодяться, щойно тоді відповідальність за ці промахи „Службовика“ (дотично Президії Р. Ш. і дотично наставлення до націон. установ, якою є Рідна Школа) пошириться на всіх членів СУПРУГА — хоч „Службовик“ уживши слова **„ґанґреновання“** обидив Президію виразно і явно **„в імени (!) цілого українського приватого службовництва (!)“** — („Службовик“ за квітень уст. 11. вір. 1).

Дивно виглядає застереження През. СУПРУГА, що не дозволить нікому класти в сумнів прихильности своїх членів до Р. Ш. тоді, коли дозволяє своєму органові, собі й своїм членам не тільки класти під сумнів прихильність до Р. Ш. членів Президії Р. Ш., але навіть ту саму Президію Р. Ш. позитивним твердженням „ґанґриновання“ тяжко обиджати.

Іван Галущинський.

(Докінчення буде.)

За гегемонію Абисинії на Далекому Сході.

Розбудова цивільного летунства.

ТОКІО, ПАТ. Міністерство комунікації опрацювало плян розбудови цивільного летунства, який здійснять за 10 років коштом 200 міліонів ен. Плян передбачує постійну комунікацію між Гоккайдо та Формозою і між Японією та европейськими державами. Крім того плян передбачує будову фабрик літаків, трьох нових летовищ і 15 допоміжних летовищ для примусового осідку літаків та вишколу летунів. Цей плян розгляне ще летунська комісія дня 12. липня ц. р.

ШАНГАЙ, ПАТ. Представник японської амбасади заявив представникові Райтера, що він вдоволений з заходів куомінтангу, щоб сповнити домагання Японії у звязку з образливою саттею одного китайського щоденника проти японського цісаря.

МОСКВА, ПАТ. Тасс повідомляє: Уряд Монголії запропонував урядові Манджу-ко, щоб створити мішану монгольсько-манджурську комісію, яка розгляне справу арештування японського старшини Інукая та його товариша москаля Габібуляга. Якщо виявиться, що монгольська сторожа арештувала обох на території Манджу-ко, монгольський уряд перепросить Манджу-ко і покарає винуватців.

—o—

Британські домагання до Абисинії.

ЛЬОНДОН, 9. 7. ПАТ. Райтер повідомляє: Мін. закордонних справ сер Самуель Горе заявив у палаті громад, що пропозиція британського уряду, відступити Абисинії порт Зайля і коридор у британській Сомалі мусіла би йти в парі з охороною інтересів населення відступлених територій.

Абисинський уряд мусів би спеціяльно загарантувати, що на терені відступлених територій не буде відбуватися торговля невільниками, мусів би теж загарантувати право випасу худоби племенам, які вживають пасовиськ під британським протекторатом.

—o—

Мін. Бек вернувся до Варшави.

ВАРШАВА, 9. 7. ПАТ. Вчора вечором вернувся до Варшави міністр закордонних справ Бек. На двірці витали міністра німецький амбасадор фон Мольтке, державний підсекретар Шембек, полк. Шецель, дир. кабінету Лубєнський, секретар німецької амбасади фон Шеліц, воєвода Яросевич та інші.

—o—

Відгуки британсько-німецького морського порозуміння.

ЛЬОНДОН, 9. 7. ПАТ. Англійська преса здивована оголошеною вчора в Берліні німецькою програмою морських зброєнь на найближчий рік і підкреслює, що коли німці будуть збройтися на морі в такому темпі, то ціла програму виконають не за 7, як було передбачено, а за 4 роки.

Деякі щоденники твердять, що морське порозуміння між В. Британією і Німеччиною спричинило якраз вістки про задуману експанзію морських зброєнь Німеччини. Британський уряд уважав, що краще взяти ті зброєння у деякі межі. Водночасно підкреслюють, що після оголошення Німеччиною тієї програми версайський договір тратить усяке значіння.

Нинішні щоденники оголошують рішення теперішнього міністра маринарки, першого льорда адміналіції сер Ейреса Морселя, що при найближчих виборах він не буде кандидувати і після теперішньої парляментарної каденції зовсім відсунеться від політичного життя. Покищо важко устійнити, чи німецько-британський морський договір і німецькі морські зброєння та рішення сер Ейреса Монселя стоять у якомусь звязку. Сер Монсель говорить, що 25 літ чинного політичного життя перетомили його, дарма, що він тепер має тільки 54 роки.

—o—

ВАСИЛЬ МАКОВСЬКИЙ. 6)

ҐМІНД.

ТАБОР УКРАЇНСЬКИХ ЗБІГЦІВ І ВИСЕЛЕНЦІВ У ЧАСІ СВІТОВОЇ ВІЙНИ 1914—1918.

Спогади зперед 20-ти літ.

Та найбільшу бучу вчинили в дні 12. жовтня 1915. р. ось з якого приводу: В серпні видано заборону відвідувати табор без окремого дозволу віденського намісництва. Це тому, що дня 22. липня зголосився в таборі якийсь тип, що подавав себе за міністеріяльного урядовця, уповажненого до збирання записів на поворот домів і побирав за ці записи по 1 короні від людини. Та хоч швидко люди зміркували, що це обманець, проте за кілька годин той цікавий добродій набрав кількасот людей і — стільки само корон! І втік так безслідно, що люди в голову заходили, як таке могло статися. Говорили, що це якийсь „свій" тип. Тоді вийшла ця безоглядна заборона відвідувати табор без окремого дозволу, хоч, щоправда, у практиці виконання тієї заборони не було таке безоглядне, як в розпорядку. Так після словінської бучі ,в дні 8. жовтня, — на їх візвання, — приїхали до табору два посли — Роєц і Февдуті, оба відважні горлані і вчинили в канцелярії таборової управи бешкет, загинаючий на дешеву демагогію, — яким, мовляв, правом у таборі вязнять вільних громадян, обставляють вартою і жандармами, видають якісь перепустки, виголоджують людей, обмежують їх особисту свободу на кожному кроці, і таке інше... Наприкінці заявили, що йдуть до табору, бо мусять віч-у-віч бачитися зі своїми краянами чи виборцями. Начальник табору попросив, чи мають приписані перепустки. Февдуті мав міністеріяльний дозвіл відвідувати табор кожного часу: Роєц — ніякого. Отже начальник табору першого впустив, останньому відмовив вступу. Цей намагався увійти силоміць, його спинила жандармерія. Той випадок дав притоку до такого пекольного вереску і бешкету всіх словінців, що жандарми не годні його були опанувати і мусіла виступити військова варта.

Після того інциденту, що його — мимоходом кажучи — баронові Чапці почислено до „пасивів", вже 20. жовтня вивезли з табору 2.000 словінців до Гайнбурґу, дальші 2.000 дня 25. жовтня до Брук, а решту в днях 2. до 5. листопада. Ще який час залишилися в таборі хорвати, хоч і вони усією силою напиралися, щоби їх із Ґмінду забрали, тим паче, що приобіцяв їм це віцебан Хорватії, який відвідав їх у таборі 2. жовтня. Також і ті незаповідженні і ненадійні відвідини хорватського віцебана, а після них радника Габриновича не були з добром для таборової управи. Виявилося, що в цілій одній секції хорвати спали на голих дошках, без соломи. Управа табору пояснила, що на місці за ніякі гроші соломи в такій скількості, що тоді була потрібна, не дістане, бо нема, а всі щоденні урґенси намісництва не мають успіху. Таких пояснювань від своїх підвладних урядовців центральні влади не люблять, хоч вони найсправедливіші. До трьох днів після тих відвідин була привезена вся потрібна солома, а до половини січня 1916. р. з хорватів в таборі не стало й сліду. Всеж баронові Чапці записали свіжу позицію в пасивах.

На таке негайне звільнення табору від хорватів чимало вплинула також негайна депеша воєнної начальної команди, щоби опорожнити табор для свіжих 10.000 галицьких виселенців. Подібні депеші приходили часто, хоч не все були відповідно виконані. Військовість тим найменше журилася, чи в таборі є місце, чи нема. Заїздив поїзд, часом зовсім неавізований, вивантажував увесь транспорт, військова ескорта відпроваджувала його до табору і віддавала за „посвідкою". Зрештою, — роби собі з тим, що знаєш".

Інтелігенції словінської і хорватської було в таборі — обмаль; не більше ніж було доконче потрібно. Кількох священиків і кількох учителів.

Пізною осінню 1916. року привезено до табору ще інших житців: до 2.000 чорногорців. Про причини їх виселення кружляли всілякі чутки. Найімовірніша була та, що під натиском Італії Австрія не почувала себе в Альбанії і Чорногорі безпечною і тому що знатніших і свідоміших народніх діячів з краю вивозила. Чому якраз до Ґмінду?! У таборі був це зовсім окремий тип людей. Самі мужчини, середніх літ, у вигляді суворі, вдачі поважної, у поведінці з нашими людьми привітливі, прихильні і щирі. Вольні чорногорські вірли шанували гідність свою і своєї невеличкої батьківщини і находили в наших людей взаємну пошану. З ними ніколи не приходило до ніяких чвар і колотнеч. До таборової управи, яку вважали виконавцем німецької влади, ставились наскрізь вороже, але не напасливо. Це видно було з їх похнюплених і нахмурених поглядів. З самої їх постави несло подихом непереєдненої, хоч і не зачіпної ненависти. Але і між ними находилися прихильники Австрії; проте загал був настроєний для Росії дуже прихильно. Не були податливі і покірливі; навпаки, горді і завзяті. Але — не вересливі. І — охочі до роботи. Та через потаємне русофільство, міністерство спершу заборонило давати їх на роботи поміж чехів; вониж знову до німців не хотіли контрактуватися. І сиділи в таборі бездільно, хоч гірко бідували. Поступилось міністерство. Тоді вони, більшими або меншими партіями, майже всі пішли до робіт на Мораву. За ними допитували, такі були роботящі.

(Далі буде.)

Виборча ординація до сойму.

РОЗДІЛ VIII.

Пересилка виборчих списків. — Арт. 23. Списки виборців пересилається не пізніше як 21-го дня по розписанні виборів до сойму предсідникам обводових виборчих комісій у двох примірниках, а предсідникові окружної комісії в одному примірнику.

Виложення виборчих списків. — Арт. 24: (1) Списки виборців мають бути виложені до перегляду в бюрі обводової виборчої комісії щоденно через 5 годин від 23-го до 30-го дня по розписанні виборів до сойму. — (2) У часі виложення списків, кожний горожанин, що має право вибирання до сойму, може їх переглядати, робити з них витяги та вносити рекламації.

Заввага: Кожний виборець, а в першу чергу кожний український громадський виборчий комітет повинен переглянути виборчі списки і допильнувати їх правдивости.

Виборчі рекламації. — Арт. 25. (1) Рекламації можна вносити: а) з причини неуправненого до голосування; б) з причини поміщення в списку особи, неуправненої до голосування. — (2) Рекламації вноситься на письмі або устно до протоколу з поданням доказів. — (3) Обводова комісія полагоджує рекламації безпроволочно; на випадок потреби комісія може домагатися предложення, а також доповнення доказів.

Заввага: Український виборчий комітет повинен подбати, щоби внесено рекламації коли когось неслушно поминено у списку, або коли вписано до списку особи, які не мають права вибирання до сойму.

Полагода внесених рекламацій. — Арт. 26: (1) Обводова комісія по полагоді рекламації внаслідок поминення у списку управнених до голосування: а) або доповнить список виборців; б) або повідомить особу, поминену в списку, що її рекламації не узглянено. — (2) Від ухвали обводової комісії про неузглядження рекламації прислуговує особі, поминеній у списку протягом двох днів, числючи від доручення повідомлення, зажалення до предсідника окружної виборчої комісії, яка вирішує оконечно справу.

— Арт. 27: (1) Обводова комісія по полагоді рекламації наслідком втягнення до списку особи неуправненої до голосування: а) або зверне рекламацію як неузгляднену; б) або повідомить особу, до якої відноситься рекламація, що вона буде счеркнена зі списку виборців. — (2) Особа, до якої відноситься рекламація, має право за час двох днів від доручення повідомлення внести спротив проти рекламації до обводової виборчої комісії. — (3) Обводова комісія розглядає зміст спротиву і: а) або ухилить свою попередню ухвалу; б) або перешле неузглядений спротив предсідникові окружної виборчої комісії, який рішає оконечно.

Заввага: При самоуправних виборах дуже часто притраплялося у нас таке, що якась одна особа в останній хвилині вносила зовсім неоправдано рекламації проти вписання кількадесятьох наших виборців. Наші виборці не вміли оборонити свого права і не вносили спротивів проти рекламацій і тратили кінець кінців право вибирання. Поодинокі громадяни й українські громадські виборчі комітети мусять припильнувати, щоби це не повторилося при соймових виборах.

Пересилка зажалень і спротивів окружній комісії. — Арт. 28: (1) Предсідник обводової виборчої комісії в 35-му дні по розписанні виборів до сойму пересилає зажалення і неузглядненні спротиви предсідникові окружної виборчої комісії. — (2) Зажалення і спротиви, внесені по цьому речинці будуть звернені як спізнені.

Вирішення зажалень і спротивів. — Арт. 29: Предсідник окружної виборчої комісії розгляне до 40-го дня по розписанні виборів до сойму одержані зажалення і спротиви, вирішить їх і велить властивим обводовим виборчим комісіям або втягнути до списку виборців, або счеркнути зі списку виборців особи, що вносять зажалення чи спротиви.

Оконечне устійнення списку виборців. — Арт. 30: (1) Обводова виборча комісія не пізніше як 42-го дня по розписанні виборів до сойму втягне до списку виборців зміни, переведені предсідником окружної виборчої комісії; з цією хвилиною список виборців признається оконечно устійненим і від цієї хвилини не вільно робити в ньому ніяких змін. — (2) Оконечно устійнений список виборців має бути на один день перед голосуванням виложений до публичного перегляду через 5 годин у бюрі обводової виборчої комісії.

РОЗДІЛ IX.

Хто устійнює листу кандидатів на послів? — Арт. 31: Листу кандидатів на послів устійнюють у кожній виборчій окрузі окружні виборчі збори.

Заввага. На основі нової виборчої ординації не виборці, а зовсім окрема установа т. зв. окружні збори устійнюють листу кандидатів на послів. На основі старої ординації кожних 50 виборців могло вносити листу кандидатів на послів. Тепер соймові вибори є посередні, бо виборці можуть важно віддавати свої голоси тільки на тих кандидатів, яких устійнять окружні збори. Отже тепер треба вести насамперед боротьбу, щоби в склад колегій увійшло якнайбільше число свідомих громадян-українців, бо тільки тоді можна буде виставити незалежну українську листу.

Склад окружних виборчих зборів. Арт. 32: **(1) Окружні збори складаються: а) з окружного виборчого комісаря як предсідника;**

Пояснення: Окружного виборчого комісаря іменує міністер внутрішніх справ і ми не можемо мати на це іменування ніякого впливу.

б) з делегатів територіяльної самоуправи, вибраних:

1) повітовими радами по одному делегатові на 20 тисяч мешканців відносного повіту;

Пояснення: Галицькі повіти мають від 60.000 (прим. Радехів) до 200.000 мешканців (прим. Станиславів) і вибирають залежно від числа мешканців від 4—10 делегатів до окружних зборів. Щойно окремий міністерський розпорядок устійнить, на якій основі будуть повітові ради вибирати своїх делеґатів, а зокрема чи при тих виборах обовязуватиме засада пропорціональности. Переважно українці є в меншости у повітових радах і тому українці тільки при обовязуючій силі засади пропорціональности зможуть вибрати своїх делегатів до окружних зборів. Звичайно українцям, колиб обовязувала пропорціональність припаде від 1/4 до 1/2 делегатів повітової ради.

2) волосними радами по двох делегатів на волость, яка числить повище 6 тисяч мешканців, а по одному делегатові в інших волостях.

Пояснення: До галицьких повітів входить від 7 (прим. повіт Зборів, Городенка, Снятин) до 16 (прим. повіт Лісько) волостей. Волости з перевагою польського населення є малі числом населення і вибиратимуть одного делегата, а волости з перевагою українського населення мають все понад 6.000 мешканців і вибиратимуть по двох делеґатів. Не знаємо ще виборчого правильника на основі якого вибиратимуть волости своїх делегатів до окружних зборів та всетаки можна приняти, що колиб українці-волосні радні йшли солідарно, то можуть вибрати половину, а в деяких випадках більш ніж половину своїх делегатів до окружних зборів.

3) Міськими радами — по однім делегаті на 4 тисячі мешканців у місті виділенім із повітового самоуправного союзу, а на 6.000 мешканців в інших містах.

Пояснення. З уваги на постанови виборчої ординації до міських рад і на виборчі практики українці не мають належного їм представництва у міських радах і з правила ні один наш делегат не ввійде до окружної колегії від міської ради. На загал у сільських виборчих округах делегати територіяльної самоуправи творитимуть в окружних виборчих зборах 2/3 загального числа зборів і тому українці звичайно творитимуть щонайменше 1/4 окружних зборів.

в) з делегатів господарської самоуправи і професійних організацій, вибраних: 1) хлібо-

---

МИХАЙЛО ОСТРОВЕРХА 2)

Помпеї.

(Докінчення.)

У Помпеях переважала, а в архітектурі та в пластичному мистецтві виключно царювала грецька культура. Та всетаки та культура вже має на собі сліди римської душі. Були тут і етруські мистці: це видно особливо в архітектурі, передовсім у важких потужних арках та на будові доріг.

По небі ліниво суне сонце. Палить, як несамовите. Відблиски його в білому мармурі вдаряють гостро в очі. Де-де припадаєте до помпеянської фонтанни і пєте воду. Смак: просвіжна, легесенька, ледве помітний сільний посмак, дещо нагадує содову воду.

Заходите до театру. Сідаєте на найвищих ступінях. Невеликий театр. Так на око, то помістить добру тисячу глядачів. Просторий, вигідний. Ще декуди збереглися широкі ступні в мармурі. Будова театру амфітеатральна. Сидите в тіні. Біля віт хвилюють трави. Вітер з моря наносить легку прохолоду. Поринаєте очима в далині. Десь над Помпеями вистають пінії. Це не ті, широко оленькуваті римські пінії. Помпеянські чи й неаполітанські пінії струнки, легкі, звеселі ,як найкраща мельодія цієї землі, що вимається в ненаситну синяву. Верх пінії, мов легка літня хмарка, в тіні якої находимо прохолоду. Ця пінія чомусь зовсім нагадує нам японську парасольку.

Як іще раз думкою перейдетеся по Помпеях, як усе приведете до ладу, зясуєте у своїх споминах загальний образ, то скажете собі: Помпеї в ту, передкатаклізмову давнину, було напевне найкращим містом у римському світі. Тоді й старому Сенеці повірите, що мав за чим на старості літ тужити, згадуючи молодість, прожиту в Помпеях.

Найкращий опис останніх хвилин Помпеїв лишив нам Пліній Другий у своїх двох листах до Корнелія Тацита і до Кая Плінія. Пліній Другий мав тоді 18 років. У тім катаклізмі — 79 року по Христі — згинув і його старий батько. Пліній каже в листі, що „пригадуючи собі все те, жах душу огортає“. Днів кілька перед тим був землетрус „бувалий тут у Кампанії“. А потім стало попелом сипати. Він і його мати сидять у хаті. „Беру книжку Тита Лівія, — каже автор листа, — і читаю, жартуючи, роблю записки. Ось входить приятель і, побачивши мене й маму, що сидимо собі та ще й читаємо, почав сварити за материну поблажливість і за мою певність. Я дальше читаю. Вже перша година полудня, а світло сонця бліде, непевне“. Врешті, вони таки мусіли втікати з міста, де все валилося. Вони вже за містом. На спинах у них повно попелу. Над головою тримали подушки, щоб каміння, яке летіло з вулькану, не вдаряло їх. Були хвилини, що серед білого дня ставало зовсім темно. Крик, розпука, розгнуздані жарти півбожевільних людей, плачі, погрози й мольби до богів, — усе те мішалося у пекольному гаморі. Мати просить, грозить, наказує Плінієві, щоб він утікав, бо він молодий, йому ще треба жити, а вона стара. „Але, — каже Пліній — без неї і я не думав рятуватися“.

*

Вся простора долина до Везувія, це свіжа, росиста зелень, нацяткована віллями, дімками які тут у цю спанілу спеку холоду шукають. На горбі, за яким сіріє Везувій, бачите білу церковцю присвячену Мадоні. Весь горбок у зелені. Від горбка ліворуч і праворуч сіро-жовтіє лява з останнього легкого вибуху у році 1930. Над усією долиною, мов безнастанне „Мементо“, дрімає Везувій, попихкуючи тривожну люльку.

Коли Ганібаль ішов на Рим, щоб остаточно розбити римлян, зупинився у розкішній Кампанії, у долинах Везувія. Тут із військом відпочивав. Капуа, яку хотів зробити столицею світу, на місце Риму, Помпеї, уся ця дивно чарівна природа, найліпше пянке вино, що родиться на узбіччях Везувія, густа синява моря, так розніжнили, так морально знівечили вартість армії Ганібаля, що Рим був урятований. А сам Ганібаль, покидаючи ці береги, ридав.

*

Електричний поїзд прудким летом несе вас до Неаполю. З ним несеться навздогін розкішний, свавільний вітер з моря. На вид того безжурного моря і ви забуваєте про всі свої журби.

Не хвилини — віки хотілось би отак на це море глядіти.

А Везувій лукаво дише. Над кратером стоїть майже непорушно біла зява, на око тиха й невидна „як дерево пінії“ — каже Пліній Другий.

Неаполь в червні 1935.

робською палатою по одному делегатові на двох делегатів повітових рад, які входять у склад відносних окружних зборів.

Пояснення. Хліборобська палата вибиратиме, а властиво іменуватиме від 2—4 делегатів до окружних зборів. Українці члени хліборобської палати повинні домагатися, щоби на українській території в усіх виборчих округах хліборобська палата іменувала щонайменше половину делегатів української народности і то тих, яких вкаже Український Клюб у хліборобській палаті.

2) Промислово-торговельною палатою по 1 делегатові на 500 виборців до палати, замешкалих на просторі відносної виборчої округи:

Пояснення. В кожному галицькому повіті є від тисячі до 3 тисяч виборців до промислово-торговельної палати, себто переважно для кожного повіту торговельно-промислова палата буде вибирати від 2—6 делегатів. По всякій правдоподібности між тими делегатами не буде ні одного українця.

3) ремісничою палатою по 1 делегатові на 500 виборців до палати, замешкалих на просторі відносної виборчої округи:

Пояснення. Скількість виборців до ремісничої палати по повітах є щонайменше на половину нижча між до торговельно-промислової палати і з правила з одного повіту вибиратиме ремісничa палата 1 до 3 делегатів до окружної колегії. Всі делегати з правила будуть неукраїнської народности.

4) професійними організаціями фізичних робітників по 1 делегатові на двох делегатів міських рад або волосних рад у волостях, утворених з промислових осель.

Пояснення. Майже всі професійні організації фізичних робітників не є в українських руках і лише в рідких випадках українці вийдуть делегатами професійних союзів до окружних виборчих зборів.

5) Професійними оргагнізаціями умових працівників по 1 делегатові на двох делегатів фізичних робітників.

Пояснення. До національного обличча делегатів умових працівників відноситься те все, що ми сказали в поясненнях про делегатів фізичних робітників.

2) При устійненні числа делегатів до окружних зборів кожних розпочатих 20.000, 6.000, 4.000, 500 або 2 числяться за повні.

Загальні пояснення. Такий буде склад виборчих окружних зборів у виборчих округах: Тернопіль, Золочів, Бережани, Бучач, Чортків, Калуш, Стрий, Львів-повіт, Сокаль, Самбір і Сянік. Трохи інакший буде склад окружних зборів у тих округах, де є понад 75 тисяч міського населення.

Склад окружних зборів в округах, де є понад 75 тисяч міського населення. — Арт. 32: (3) **У виборчих округах, які числять понад 75 тисяч міського населення входять до окружних зборів крім вичислених у горі делегатів ще: а) делегати професійної самоуправи вибрані: 1) лікарською палатою по трьох на виборчу округу; 2) адвокатською палатою по двох на виборчу округу; 3) нотаріяльною палатою по одному на виборчу округу; б) делегати технічних організацій по 3 на округу.**

Пояснення. Всі делегати професійної самоуправи і технічних організацій будуть з правила неукраїнцями, а лише в найкориснішому для нас випадку може бути один делегат адвокатської палати українцем.

в) делегатки жіночих організацій по 5 на округу.

Пояснення. Союз Українок вибиратиме як жіноча організація якусь, ближче ще не означену скількість делегатів до окружних зборів.

г) делегати академічних шкіл — по трьох делегатів на школу, яка має більше виділів і по одному делегатові на школу з одним виділом.

Загальні завваги. На просторі Галичини мають понад 75.000 міського населення такі виборчі округи: Станиславів, Коломия, Перемишль, Дрогобич і 2 округи Львів-місто. Тільки у вичислених виборчих округах вибиратиме Союз Українок делегаток до окружних зборів.

(Далі буде.)

Володимир Целевич.

Шевченківський концерт

у Берліні.

(ВУНІ) Дня 13. м. м. відбулося влаштоване Українською Громадою в Берліні величаве свято в одній з найкращих саль міста (Бетговен-Зааль). Присутніх було коло 850 осіб, цифра досі ще не бувала для святочних уладжень Української Громади. Між ними знаходилися визначні представники німецького музичного, культурного і наукового світу. Були заступлені й урядові кола Берліну та місцева і закордонна преса. Вечір розпочався промовою голови Громади, Олександра Скорописа, що в кількох словах схарактеризував значіння мало знаного за кордоном Шевченка для української нації. Зокрема підкреслив промовець моральне значіння виступу-протесту Шевченка проти національних ворогів.

„Безправний кріпак“, — закінчив оратор — „став на прю з московським самодержцем-володарем одної шостої земної кулі. Цей особистий „божевільний“ революційний виступ проти всевладного царя відзеркалив долю цілої української закріпощеної нації... Успішно відстояти честь і волю нації можна лише реальною силою — гострим мечем у сильній руці, підвладній твердій волі... Українці реальної зброї, стального меча, тепер не мають. Тому сталять вони свою волю, борються тою зброєю, якої ніякі окупації відібрати не всилі — своєю культурою. Цей вечір, українські першорядні мистецькі сили є культурною боротьбою за признання чести української нації, а тим самим і боротьбою за політичну незалежність української нації“.

Святочний концерт пройшов з великим успіхом. Добірна програма концерту і високомистецьке виконання зробили своє враження. Треба сказати, що на концерті виступали майже лиш українські сили, що послужило своєрідною демонстрацією українського мистецтва. З учасників концерту назвемо імена Клима Андрієнка, Христі Колесси, Данила Скоропарського-Віллі, Нормана-Катерини Норман (тріо), д-ра Густава Шпехта і українського студентського хору під управою Евгена Цимбалістого. Імя Андрієнка занадто відоме в Берліні як майстра італійської школи (тенор), щоб про нього тут говорити. Сильне враження зробила високомистецька гра Христі Колесси, віольончелістки першої кляси. Також і Евген Цимбалістий показав себе хоч молодим, але талановитим дириґентом, що зі своїм аматорським хором зробив якнайкраще враження. Маємо підставу думати, що хор буде запрошений повторити свою концертову програму в берлінськім радіо. Давній приятель українців і відомий перекладчик з української літератури, д-р Шпехт дав зразки 7 перекладів поезій Шевченка на німецьку мову, а саме два у власному прегарному перекладі, два у перекладі талановитого німецького поета Бруно Ґергарда Орліка і по одному перекладі Франка, Поповича й Боте, а закінчив декламацію рецитуванням свого власного вірша в честь українського ґенія. На жаль, Любка Колесса, яка ласкаво згодилася прийняти участь у концерті і стояла в його програмі, в останній хвилині через недуґу відмовилася.

Про свято Шевченка й концерт появилися дуже прихильні рецензії в найголовніших німецьких часописах: „Дер Анґриф“, „Берлінер Таґеблят“, „Берлінер Берзен-Курер“, „Ґерманія“; „Фелькішер Беобахтер“, „Берлінер Берзен-Цайтунґ“, „Льокаль Анцайґер“, „Морґенпост“; „Б. Ц. ам Міттаг“, „Меркіше Фолькцайтунґ“ і невелику нотатку дала навіть російська ґазета „Новое Слово“.

Мирові зусилля В. Британії.

ПАРИЖ, 9. 7. ПАТ. „Ле Матен“ пише: Італія не хоче, щоби в Газі порушували справу чи Уаль-Уаль належить до Абісинії. І якщо абісинські делеґати будуть обстоювати цю справу, то італійці покинуть мирову конференцію. Льондонський кореспондент „Еко де Парі“ пише, що британський уряд думає тепер скликати спеціяльну сесію ради Ліґи на 25. липня ц. р. або на кінець цього місяця. Можливий неуспіх мирової комісії вимагатиме нового зусилля примирити обі держави. Знову „Л 'Евр“ пише, що В. Британія не скличе ради Ліґи Націй. Можна здогадуватися, що британський уряд шукатиме практичної розвязки справи у співпраці держав, які є сусідами Абісинії, себто Франції та Італії.

—о—

ВИЯСНЕННЯ СТАРШИНИ СОКОЛА-БАТЬКА.

У звязку з появою в українській пресі відомостей про площу Сокола-Батька Старшина Сокола-Батька уважає за відповідне подати авторитетні виснення, а саме:

У первісному пляні купна було 20 паїв до викупна, які поділили поміж себе заможніші українські громадяни. Сокіл-Батько в міру сплачування приходив у їх посідання. Таким чином викуплено до сьогодні 14 паїв, на яких тяжить довг 1140 долярів, що його Старшина Сокола-Батька сплачує піврічними ратами з напливаючих жертв українського громадянства.

У міжчасі, тобто в 1931. р. чотири оставші спільники зажадали виділення з купленого на „Український Город“ обєкту відповідної частини ґрунту за незаплачених ще Соколом-Батьком шість паїв. Старшина Сокола-Батька на таке виділення мусіла під натиском віддачі справи до суду погодитися, бо мала ще тоді поважні зобовязання за попередньо куплені паї і не могла приступити до дефінітивного купна рештуючих ще шести паїв.

Внаслідок цього переведено поділ ґрунту і виділено спільникам за шість паїв за згодою обох сторін 3.600 сужнів від сторони міського парку та стрийської дороги, при чім Старшина Сокола-Батька мала надію по сплаті всього довгу за закуплену частину площі приступити знову до переговорів про купно останніх паїв.

Тимчасом власники тих шести паїв переконавшися, що не дістануть дозволу з маґістрату на забудування виділених частей ґрунту, увійшли в переговори з маґістратом, які закінчилися пропозицією виміни виділеної частини на інші ґрунта.

Старшина Сокола-Батька висловлює своє глибоке переконання, що так з одного боку власники оставших паїв викажуть ще якийсь час терпеливість з довершенням намíреної трансакції, а з другого боку українське громадянство, а передовсім заможні його круги, дозволять нам вплачуванням більших датків вдержати у нашому посіданні дорогий нам усім „Український Город“.

Старшина Сокола-Батька.

Львів, дня 8. липня 1935.

Процес проти посла д-ра Ст. Барана

за його виступ у характер оборонця на розправі ОУН.

В понеділок 8. липня ц. р. відбулася перед городським судом у Тернополі **(городський суддя Саковський)** карна розправа проти **посла д-ра Степана Барана,** адвоката з Тернополя, обвинуваченого за проступок з арт. 132 § 1 карного кодексу, що звучить: „Хто зневажає урядовця або особу, придану до помочі урядовцеві підчас повнення службових обовязків, підпадає карі вязниці до двох літ або арешту до двох літ“. Обв. д-р Ст. Баран явився на розправі особисто в товаристві найстаршого сьогодні віком українського адвоката в Польщі 80-літнього **сенатора д-ра Антона Горбачевського** з Чорткова, що піднявся оборони д-ра Ст. Барана з доручення виділу „Союзу Українських Адвокатів у Львові“ (СУА). На розправі були присутні голова делеґатури СУА в Тернополі адвокат **д-р Володимир Лисий** і адвокатський аплікант д-ра Барана **м-р Володимир Палашевський**.

Прокуратура окружного суду в Тернополі обвинувачує д-ра Степана Барана за те, що дня 22. вересня 1933 в Тернополі зневажив віцепрезидента окружного суду д-ра Л. Вентриховського як предсідника трибуналу суду присяглих, отже урядовця підчас повнення службових обовязків в осідку уряду, закидуючи йому у невластивий і непристойний спосіб уже вдруге сторонничість і то цілковито безпідставно, себто таке поступовання, яке могло понизити його в публичній опінії і наразити на утрату довіря, потрібного для даного становища. Повищий проступок є передбачений в арт. 132 § 1 к. к. (арт. 36 к. к.) і на основі арт. 16 і арт. 26 к. к. підлягає компетенції городського суду в Тернополі.

Сама справа представляється так: В днях 22. і 23. вересня 1933 р. відбувався перед лавою присяглих в Тернополі карний процес проти Богдана Мушки і 5 його товаришів до II К 172/33, обвинувачених у приналежности до Орґанізації Українських Націоналістів (ОУН) — отже за злочин державної зради з арт. 97 § 1 к. к. поповнений розповсюдженням летючок ОУН у Варваринцях, повіт Теребовля, в часі великодних свят дня 1. травня 1932 р. Двох обвинувачених у цьому процесі, а саме Осипа Шкамбару і Олександра Гориня, обох молодих хлопців із Варваринець, боронив зовсім безкористно адвокат д-р Степан Баран, а інших обвинувачених місцеві українські адвокати: д-р Степан Брикович, д-р Евген Дзерович і д-р Дмитро Ладика. Предсідником трибуналу суду присяглих був віцепр. д-р Леонард Вендриховський, передтим підпрокуратор у Самборі, а вотантами окружні судді Герман і Ґостковський. На вечірній розправі дня 22. вересня 1933 р. при нагоді допитів обвинувачених Шкамбари і Гориня їхній оборонець д-р Ст. Баран поставив внесок по думці арт. 44 кодексу процедури карної на вилучення від розправи предсідника трибуналу д-ра Вендриховського з цієї причини, що він способом ведення розправи і допитів тих обвинувачених мимо застереження їх оборонця може вплинути на опінію лави присяглих в некорисному для обвинувачених напрямі, отже ще перед виданням лавою присяглих вердикту. Виступ оборонця д-ра Барана був спокійний і згідний з повагою адвоката, а його внесок чисто річевий, без наміру демонстрації чи зневаги предсідника, подиктований виключно інтересами його клієнтів і удержаний в рямцях постанов арт. 24 права про устрій адвокатури.

У звязку з повищим внеском д-ра Барана перервано негайно розправу до наступного дня і на початку розправи дня 23. вересня 1933 р. предсідник проголосив постанову суду, якою відкинено внесок д-ра Барана на вилучення предсідника д-ра Вендриховського від ведення розправи. По проголошенні цієї постанови попросив за слово д-р Баран і заявив, що у тих обставинах, які витворилися на розправі, не може дальше вести оборони обвинувачених Шкамбари і Гориня і її складає і з тим становищем д-ра Барана зсолідаризувався іменем лави оборонців і д-р Брикович, однак оборони не зложили. Знова перервано розправу і після перерви предсідник проголосив постанову суду, котрою відложено розправу до наступної каденції лави присяглих, обвинувачених відведено до вязниці, а на оборонця д-ра Ст. Барана наложено обовязок звороту коштів ударемненої розправи у висоті 664 золотих 75 сот., що стала опісля правосильною і цю гривно екзекуційно стягають.

Того самого дня предсідник трибуналу д-р Вендриховський зробив урядову записку на руки президента окружного суду в Тернополі Цеґлецького проти д-ра Ст. Барана за потягнення його до карно-судової відповідальности за проступок зневаги з арт. 255 § 1 к. к. (звичайна образівка з приватного обвинувачення) і проти д-ра Ст. Бриковича за проступок з арт. 128 к. к. (невідповідне поведення в суді), а през. Цеґлецький відступив це окружному прокураторові Музиці до дальшого урядування. Проти д-ра Ст. Бриковича виготовлено негайно акт обвинувачення за прост. з арт. 128 к. к. і в дорозі делеґації передано справу до городського суду в Золочеві до V кг. 2205/33, про що свого часу була згадка в „Ділі“ (засуджено його на невеличку гривну). Щодо д-ра Ст. Барана прокур. Музика віднісся в дні 14. грудня 1933 до сойму з доманганням видачі д-ра Ст. Барана як посла по думці арт. 21 давної конституції й арт. 53 та арт. 54 к. п. к. з причини проступку з арт. 255 § 1 к. к. В соймі лежав внесок тернопільської прокуратури неполагоджений півтора року і щойно міністерство справедливости письмом з 25. травня 1935 повідомило апеляційного прокуратора у Львові, що супроти постанови арт. 42, уст. 1, нової конституції з 24. квітня 1935 і знесення нею посольського иммунітету внесок тернопільського прокуратора став безпредметовий. На цій основі прокуратура в Тернополі виготовила проти д-ра Ст. Барана акт обвинувачення, але вже не за проступок з арт. 255 § 1 к. к. (що має лекшу карну санкцію — звичайна образівка — кара до двох літ арешту або гривна), але за проступок з арт. 132 к. к. (кара вязниці до двох літ або арешту до двох літ).

На розправі обв. д-р Баран заперечив вину, підносячи, що не обидив і не мав наміру обидити предсідника розправи д-ра Вендриховського, ділав в добрій вірі як оборонець виключно в інтересі своїх клієнтів без ніяких особистих спонук чи користей і тільки в границях постанов арт. 24 права про устрій адвокатури.

Оборонець д-ра Барана сенатор д-р Горбачевський поставив формально-процесовий внесок на умореня справи по думці постанов арт. 3 і арт. 289 § 1 к. п. к. та арт. 24 права про устрій адвокатури, бо обвинувачений як оборонець ділав у добрій вірі без ніякого наміру обиди предсідника розправи і виключно в інтересі своїх клієнтів та в границях обовязуючої адвокатської ординації (арт. 24). Тому нинішня справа не належить до карно-судового форум, а що найбільше могла би бути предметом доходжень чи розправи перед дисциплінарним судом Ради Адвокатів у Львові.

По тім суддя перервав розправу і вийшов на нараду, а вернувши по пів години проголосив постанову, якою відкинув внесок сенатора д-ра Горбачевського на умореня справи. Супроти цього оборонець д-р Горбачеввький поставив два внески мериторичного характеру: 1) на покликання свідків віцепр. окр. суду Ґостковського і окр. суддю Германа (вотантів розправи — д-ра Вендриховського кличе сам прокуратор) і адвокатів: д-ра Бриковича, д-ра Дзеровича і д-ра Ладику — усіх з Тернополя, на ствердження правдивости оборони обвинуваченого д-ра Барана і 2) відчитання актів городського суду в Золочеві до V кг. 2205/33 в справі карній проти д-ра Ст. Бриковича, де є зізнання членів трибуналу, які характеризують додатно поведення обв. д-ра Барана на розправі в Тернополі 22. вересня 1933 р.

Суддя Саковський допустив оба наведені внески оборони і для їх переведення відложив дальшу розправу на день 7. вересня ц. р. Свідок д-р Вендриховський на розправу явився, але його переслухання відложено теж на 7. вересня ц. р., коли будуть слухані всі свідки оборони.

Тут слід згадати, що дещо подібну справу (виступ адвоката виключно в інтересі клієнта і в добрій вірі) мав д-р Володимир Мурович, адвокат з Яблонова, що на основі інформацій свого брата о. Муровича, що мав доходження в 1930 р. у слідчого судді д-ра Ґольчевського в Золочеві, посудив останнього в письменному зажаленні до президії окружного суду в Золочеві про теоризування свідків при переслуханні. Президія відступила справу прокуратурі і д-р Мурович дістав акт обвинувачення за злочин клевети з § 209 австр. кар. закону. Суд окр. у Львові вироком з 19. 2. 1934 до VII. 1. к. 12/33 засудив д-ра Вол. Муровича за фальшиве обвинувачення перед владою слідчого суддю д-ра Юлія Ґольчевського зі Золочева на півтора року арешту з припиненням кари за прост. з арт. 143 к. к. Апеляційний суд у Львові вироком з 8. 2. 1935 до 1 К. А. 801/34 вирок потвердив, знижуючи тільки кару на один рік арешту з припиненням кари. Внесено касацію і на розправі перед Найвищим Судом у Варшаві дня 17. червня 1935 до 2 К 567/35 (предсідник Корсак, вотанти Маріян Сокальський і Сиромясніков — прокуратор Янішевський), на котрій обв. д-ра Вол. Муровича боронив пос. д-р Ст. Біляк, Найвищий Суд ухилив оба вироки і уневиннив д-ра Вол. Муровича. В мотивах вироку Найв. Суд зазначив виразно, що коли оборонець ділає в добрій вірі, без наміру зневаги і виключно в інтересі свого клієнта, то за його виступ не можна його потягати до карно-судової відповідальности, якщо цей виступ не переступив границь постанов арт. 24 права про устрій адвокатури.

Наглий відїзд Тітулеску з Льондону.

ЛЬОНДОН, 9. 7. ПАТ. Румунський міністр закордонних справ Тітулеску, що хотів ще залишитись кілька днів у Льондоні, вчора несподівано і поспішно виїхав з Льондону до Букарешту. Наглий поворот мін. Тітулеску пояснюють вістками з Румунії про зустрічу в найближчу пятницю югословянського князя реґента Павла з румунським королем Карлом. Князь Павло має приїхати інкоґніто до Сінаї. Головною темою розмов має бути питання привернення монархії Габсбурґів в Австрії.

—o—

Італія поставила Ліґу Націй перед доконаний факт.

ЛЬОНДОН, 9. 7. ПАТ. Райтер повідомляє з Риму: Італія переконана, що мирова комісія не полагоджує справи з Абісинією і не доведе до бажаного для Італії висліду. Тому в східній Африці Італія негайно приступить до военної акції. Деякі італійські кола запевняють, що до акції Італії дійде ще перед 25. серпня ц. р. так щоб Ліґу Націй, яка розглядатиме італійсько-абісинський конфлікт, поставити перед доконаний факт.

—o—

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— З причини величезних дощів у стейті Монтана (Зл. Держави) згинуло 24 особи, 400 ранених.

— Редактора китайського щоденника „Ню Лайф" засудив суд на 14 місяців вязниці за статтю з образою японського цісаря.

— Патріярх Венеції кардинал Ляфонтен тяжко занедужав. Папа переслав недужому спеціяльне благословення.

— Рада народніх комісарів приняла буджет суспільних обезпечень на 135. р. у висоті 6079 міл. рублів. З цієї суми більше як два міліярди призначили на ренти, 1500 міл. на лікарську поміч, пів міліярда на діточі заведення і 1140 міл. на будову робітничих домів, шпиталів і т. п.

— Два китайські кружляки, що недавно втікли з Кантону та приплили на британські територіяльні води, нині рано відплили в північнім напрямі. Здогадуються, що командант цих кружляків нанкінський адмірал Чан-Чак веде їх до Нанкіну.

— В понеділок вечором у Татар Пазарджик спалахнула пожежа у крамниці зі зброєю. Весь будинок стонув у вогні. Двох людей згинуло, 7 важко ранені, багато легко потурбованих.

— Вилив ріки Ян-Тсе наробив великих шкід у провінції Кінан-Сі. Половина провінції під водою, 400 домів знищених, 20 тис. людей без даху над головою.

— До Лізбони приїхала французька делегація з ген. Даненом на чолі на переговори у справі летунської комунікації між Францією і Портуґалією.

— До Льондону приїхав ґенеральний секретар Ліґи Націй Авеноль.

— В Альбані в стейті Ню Йорк вполилося підчас повені 20 осіб. Ріки виступили з берегів та заподіяли шкоди на кілька мільйонів долярів.

— В Софії уряд оголосив декрет, що обострює кари за участь у нелеґальній політичній акції.

Кооперативне свято у Щирці.

В неділю 7. ц. м. на горі, де пишається нововідбудована старинна історична церква в *Щирці*, розпочалось Кооперативне Свято полевою Службою Божою, яку відслужив в асисті численного духовенства о. мітрат *А. Базюк*. Місцевий парох о. декан *Семків*, навязуючи до історичних традицій гори, де відбувалися наради бояр ще у 1145. р. та наради козацької старшини в часі відвороту гетьмана Хмельницького зпід Львова, виголосив глибоко обдуману проповідь з нагоди Свята Кооперації.

По Богослуженні дисциплінованими рядами при звуках орхестри пішов похід на ринок, де в будинку Задаткової Каси відкрито показ товарів українського промислу. Показ відкрив директор Центросоюзу І. Мартюк, промовляючи з балькону до тисячної маси.

Безпосередньо після відкриття виставки розпочався фестин. Делеґатів кооператив зі сіл та гостей зі Львова і околиці гостив обідом місцевий „Союз Українок". До столу засіла (250 осіб) дійсна кооперативна родина — духовні, інтеліґенти, селяни і міщани в новозбудованій, гарній салі читальні „Просвіти" в Острові (передмістя Щирця).

В год. 5-ій попол. розпочалась Святочна Академія, яку відкрив поважним словом *д-р Б. Савчак*. З черги слідували хорові, музичні та танкові продукції.

Делеґат РСУК пос. *З. Пеленський* виголосив популярний реферат про завдання та осяги хліборобської кооперації.

Диригували хорами і орхестрою пп. Володимир Троць і Галушка.

Кооперативне Свято Щиреччини пройшло з великим успіхом і напевно причиниться до дальшого розвою кооперації в повіті, яка переходила важкі потрясення у звязку з недужиттями несовісних одиниць у кредитовій кооперації.

Єдиним прикрим моментом свята було те, що з невідомих причин арештовано напередодні Свята головного орґанізатора Свята дир. ПСК Стасіва. Та всетаки Свято відбулося величаво.

а. а.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

В Горлицях помер 6. липня ц. р. адв. **Целестин Менцінський**, емер. радник апел. суду. Похорон відбувся у Маластові пов. Горлиці у понеділок 8. липня ц. р. В. Й. П.

НОВИНКИ

— Посвячення Народнього Дому в Коваліваці пов. Коломия відбудеться в неділю 14. ц. м. Після Служби Божої з панахидою за померших членів місцевої читальні „Просвіти" відбудеться посвячення нового дому, від год. 12 святочна академія, а від 3 год. попол. фестин. Вечором забава з музикою для інтеліґенції й селян.

— Мін. Косцялковський на урядовій інспекції. Як відомо, з Косова виїхав міністер внутрішніх справ до Коломиї, де перевів інспекцію староства, опісля до Городенки а звідсіль до Заліщик. Тут приняв делеґації місцевого населення, дав 1.000 зл. на викінчення каплиці в Блищанці і 500 зл. на відновлення церкви в Заліщиках. Перевівши люстрацію станиці граничної сторожі в місці і Бебриківцях, виїхав на інспекцію повітових старость у Чорткові, Копичинцях, Теребовлі, а вкінці в Тернополі, де відбув конференцію зі старостами 10 повітів при участи воєводів львівського, станиславівського і тернопільського. З Тернополя виїхав мін. Костялкоський до Львова, де закінчив свою 6-дневну інспекційну подорож.

— Перенесення в судівництві. Міністр справедливости переніс суддю городського суду Василя Масляка в Нижанковичах на становище городського судді в Яворові, городських суддів Адама Ковальського з Перемишля до Радимна і Генрика Вагнера зі Сколього до Городенки. Суддю городського міського суду у Львові Мечислава Полішевського перенесено до Ходорова, якому доручено управу цього суду.

— Петро Прокопович — корифей славянського пасічництва. В липні ц. р. минає 160 років з дня народження українського пасічника Петра Івановича Прокоповича, знаного широкому світу. Народився він 12 липня 1775 р. на Чернигівщині, в селі Митченках коло Батурина, бувшої столиці України. Походив зі священичої родини. Скінчив київську Академію Петра Могили і був військовим старшиною. Залишивши військову службу, з року 1798 почав пасічникувати. Мав у ріжних місцях свого району до 10.000 пнів пасіки. В 1814 р. Прокопович винайшов перший рямковий вулик, вживав відгородку на матку (нині Ганемана), а в 1828 р. в селі Пальчиках біля Батурина, в свойому маєтку, оснував першу в Европі пасічничу школу, що проіснувала до 50 літ і випустила коло 600 учнів. В школі Прокоповича вчились учні з ріжних країв Европи. Учні Прокоповича рознесли новітню пасічничу науку не тільки по Україні й Росії, а й по Польщі, Чехії, Німеччині, Франції, Італії і т. д. З доби Прокоповича рахується відродження не тільки славянського, але й світового пасічництва. В цьому році українські пасічники урочисто святкують 160-літній ювилей свого великого пасічничого патрона П. Прокоповича, який в сімї славянських народів поруч з Янкою, Дзержоном, Грушкою й ін. вніс до раціоналізації пасічництва свою посильну цеглину.

— Катастрофальна буря перейшла над самбірським повітом. Підчас бурі згинули від грому Павло Пікута в Дорожеві і Дамян Скочиляс у Биличах. У кількох місцях вибухли пожежі від громів, а багато домів знищила буря. Катастрофальна буря навістила теж Сяніччину. В деяких сторонах знищило засіви на 80 до 100 прц. Три особи згинули, а кільканацять є ранених.

— Галюча язва. Державне заведення гіґієни одержало багато зголошень, щоб доставити сировицю проти вкушення гадюкою. Язва гадюк дається відчувати у східних і південно-східних воєвідствах. У лісах під Олькушем гадюки покусали три селянки.

— Ограбили вчительку. На дім учительки п. Ф. у Слободі Долинянській напали замасковані бандити, звязали служницю і почали грозити їй револьверами. На вид цієї сцени вчителька зімліла і впала на землю. Один з бандитів підніс, заніс до кімнати, положив на ліжко, скропив зимною водою і привів до свідомости. Коли вона отворила очі, бандит чемно, але рішучо зажадав видачі платні й ощадности. Пані Ф. видала готівку 320 зол. і щадничу книжечку. Одначе бандити вдоволилися готівкою, щадничу книжечку звернули і подякувавши за те, що без опору пішла їм на руку, втікли.

— Львівська хроніка. Заходом Краєзнавчого т-ва буде уруховлена автобусова комунікація між Городецькою рогачкою і Скниловом. — На вул. Перацького постерунковий поліції застрілив відомого злодія Маріяна Дулібу, що придержаний не хотів виле́ґітимуватися і хотів утекти.

— Краєва хроніка. Львівський суд як виїздовий в Сокалі засудив директорів млина Юлія Гамердінґера і Йосифа Ропковського до одному році вязниці з припиненням за те, що наслідком їх недбальства згинув від електричного струму робітник Йосиф Задорожний, занятий в їхньому млині. — В громаді Текуча пов. Станиславів скарбова контроля сконфіскувала й знищила 330 літрів солянки і 300 кг. готової соли, випродукованої нелеґально. — В Крушельниці коло Сколього 20-літній Микола Яворський косячи траву, впав так нещасливо на косу, що вона пробила його наскрізь і він згинув на місці. — На дорозі між Підкаменем і Бродами напали два бандити на Івана Хавру і побивши його до крови, відобрали йому 15 зл., бохонець хліба і шкіру на чоботи. Тяжко побитого привезено до львівського шпиталю.

— Жертви грому. В Любомлі рибницького повіту вдарив грім у селянина Надставного, що працював у полі коло бульби, і вбив його на місці. Син, що працював оподалік, прибіг до батька на ратунок. Коли доторкнувся батька, його так сильно поразило, що втратив бесіду. — В часі хмаролому, який навістив горлицький повіт, два селяни з Оструші, Іван Сикта і Йосиф Брила сховалися під дерево, в яке незабаром ударив грім. Сикта згинув, а Брилу відратовано.

— Чверть міліона рентистів у Польщі. Заведення суспільних обезпечень обчислило, що в дні 1. січня ц. р. було в Польщі 252.755 осіб, що діставали інвалідські, старечі, вдовині і сиротинські ренти. Все те забрало торішнього року 77.9 міліонів зл.

— Нинішня молодь. У Вильні сталася подія, що кидає похмуру тінь на відносини серед нинішної університетської молоді. В лісі на Закрасі знайшли під вечір раненого студента, 25-літнього Юрія Петрова, якого відставлено до шпиталю. Показалося, що Петрова ранив у груди вистрілом з револьвера його товариш Вонтурський. Він зізнав, що оба з Вонтурським мали скінчити самогубством. Вонтурський мав наперед застрілити Петрова, опісля себе. Сповнив першу частину умови, а на другу не стало йому відваги. Покинувши револьвер, він утік. Таємною справою занялася слідча влада.

— Родина самогубців. У Дзвинячі пов. Станиславів застрілився 29-літній Михайло Осташук. В одному році це пятий випадок самогубства в родині Осташуків. Тому рік відобрав собі життя старий Осташук, кілька днів пізніше отроїлися найстарша донька, опісля один син, в березні ц. р. повісився другий син, а тепер останній член родини розпрощався з життям.

— Траґедія безробітної інтеліґенції. У виленському шпиталі помер 25-літній Олександер Воронин, що зажив більшу скількість люміналю. Від двох років він зі жінкою не міг знайти відповідної праці, хоч обоє мають вищі студії. Перед самогубством не їли нічого цілий тиждень. Такі траґедії переживає щодень багато інтеліґентів по містах.

— Богатий скупар. Як повідомляють з Вильна, на поліційну станицю в Козлівщині привезли 65-літного жебрака Станислава Кушика, що зімлів з голоду і виснаження. Підчас ревізії знайшли при ньому гроші і векслі на суму 12.000 зол. Кушик позичав гроші на високий процент, відмовляючи собі всяких вигод, а врешті почав голодувати.

— Зловживання в румунських митних урядах. Черновецька поліція викрила в граничних митних урядах у Ґріґорі Ґіка Вода (Неполоківцях) і Браїлі великі грошеві зловживання. У звязку з тим румунське міністерство скарбу наказало арештувати директорів обох цих урядів та припинити в урядуванні винуватих урядовців.

— За образу Гітлера. Карний суд у Катовицях засудив відповідального редактора „Польонії", Августина Пустельника на кару одного місяця арешту за образу Гітлера як голови чужої держави.

— Ріжні вістки. Біля Бокеанова автобус з 17 пасажирами впав до озера, при чому погибло 5 осіб, між ними шофер і кондуктор. Пять жінок добули з води напів мертвих. — На 60 театрів у Парижі замкнено з днем 1. липня ц. р. 42 з причини цілковитого упадку фреквенції. — На шосі під Зальфельдом наїхав вантажний самохід з 15 пасажирами на дерево і перевернувся, при чому дві жінки погибли, а інші пасажири потовклися. — В копальні золота біля Намодроґ у південних Індіях завалився коридор, при чому згинуло 6 робітників, а 5 є тяжко ранених. — В цілих Зл. Державах північної Америки панує велика спека, переривана частими хмароломами. Багато людей згинуло від сонішного удару.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

а ощадности складай у Повшехнім Банку Звйонзковім на вкладкову книжечку поіменну або на покажчика, що гарантують безоглядну тайну вкладу. Вкладати можна платню на кожне бажання або за виповідженням у централі і відділах. Опроцентування від 5% до 6½% річно.

POWSZECHNY BANK ZWIĄZKOWY W POLSCE S.A

ЛЬВІВ, Варшава, Бельсько, Цешин, Дрогобич, Ґдиня, Краків, Перемишль, Станиславів, Тарнів,

Театри.

Великий Міський Театр.

Нечинний.

Театр Різнородностей.

Середа, 10. VII. в год. 8 веч. „Авантюра в раю" Абон. 31.

Четвер, 11. VII. в год. 8 веч. „Авантюра в раю" Абон. 31.

Кіна.

АДРІЯ: „Долина тривоги", „Страшна ніч у Зоо".

АПОЛЬО: „Цісарева і я" (Ліліян Гарвей).

АТЛЯНТИК: „Гра змислів".

ВАНДА: „Распутін" і „Плятинова білявка".

ҐРАЖИНА: „Гармонія" большевицька музична комедія.

КАСІНО: „Невільниця з Манделяй".

КОЛІСЕЙ: Нечинне.

КОПЕРНИК: „У сітях зводника".

МАРУСЕНЬКА: „Поворот Натана Декера" і „Колишня і теперішня Москва".

МІРАЖ: „Весняна парада" з Фр. Гааль.

МУЗА: „Пан без помешкання".

ПАКС: Нечинне.

ПАЛЯС: „Пісня сонця".

ПАН: „Не хочу знати хто ти".

РАЙ: „Дама з Музею Руж".

СВІТ: Похорони марш. Пілсудського.

СОНЦЕ: „Секрет жінки" і ревія.

СТИЛЕВЕ: „Кохання Фрайдляйн Доктор" і ревія: „Джерело сміху".

УТІХА: „Жінка з реєстру" і ревія.

ХИМЕРА: „Місто під терором".

Закордонне радіо.

Середа, 10. липня 1935.

Відень (506,8) 21·00 Концерт, **Прага** (460,2) 12·30 Сальонова музика, 16·30 Концерт військ. орх., **Штрасбург** (349,2) 20·45 Симф. концерт, **Берлін** (356,7) 18·00 Співаємо і граємо, **Кеніґсвустерґавзен** (1571) 16·00 Легка музика, 19·00 Твори Шопена і Ліста, **Мінхен** (405,4) 19·00 Симф. концерт, **Букарешт** (364,5) 19·20 Концерт солістів, 20·15 Камер. музика, **Будапешт** (550,5) 19·00 Симф. концерт, **Міляно** (221,1) 20·40 „Іль пікольо Мара" опера, **Рим** (420,8) 21·30 Симфонічний концерт.

Четвер, 11, липня 1935.

Відень (506,8) 17·25 Пісні й арії, 20·00 Веселі мельодії, 22·10 Квартет ґ-дур Шуберта, **Прага** (470,2) 11·05 Сальонова музика, 12·30 Джезова музика, **Париж** (1648) 20·45 Симфонічний концерт, **Берлін** (356,7) 19·20 Пісні Шопена і Ліста, **Кеніґсвустерґавзен** (1571) 12·00 Легка музика, **Ляйпціґ** (382,2) 20·10 Оперетка, **Будапешт** (550,5) 21·35 Циганська музика, **Міляно** (221,1) 22·00 Танкова музика, **Рим** (420,8) 20·40 Лірична драма, опісля опера.

Львівське радіо.

Середа, 10 липня 1935.

6·30 Ранішня авдиція, 8·25 Практичні вказівки, 11·57 Сигнал часу, 12·03 Метеорольоґічні вісти, 12·05 Полудн. денник, 12·15, 16·00, 20·10, 22·15 Трансмісія з Варшави, 15·15 Біржа, 15·30 Гр. пл., 18·30 Листи до дітей, 18·40 Сільва рерум, 18·45 Вибір з опери, 19·05 Програма на черговий день, 19·15 Реклям. концерт, 19·45 Вечірний денник, 20·00 Літературні хвилини, 22·11 Спортові вісти.

Четвер, 11. липня 1935.

6·30 Ранішня авд., 8·25 Практичні вказівки, 11·57 Сигнал часу, 12·03 Метеорольоґічні вістки, 12·05 Полудн. денник, 12·15, 13·30, 15·30 Гр. пл., 13·00, 16·00, 18·00, 20·10 Трансмісія з Варшави, 15·15 Біржа, 17·00 Концерт для живців, 18·30 Вакації на Кайзервальді і Погулянці, 18·40 Сільва рерум, 18·45 Спів, 19·05 Програма на черговий день, 19·15 Рекляковий концерт, 19·45 Вечірний денник, 20·00 Фільмова гутірка.

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5·25—5·27 зол.

Нім. марка 1·76—1·82, фр. франки 34·85—35·00, шв. франки 172·50—173·00, фунти стерлінґи 26·15—26·30, австр. шілінґи 99·00 — 101, чеські корони 21·80—22·00, рум. леви 30·00—32·00, ліри 42·00—43·00.

Золото: Доляри 9·02—9·08, Франки фр. 34·50—35·00, Дукати 82·00—82·75, Корони 36·20—36·80, Рублі 4·60 — 4·70. 1 гр. зол. 5·924.

Срібло: Корони австр. 0·34, Рублі 1·50, Фльорени 0·85, 1 гр ср. 0·07—0·08.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 9. липня ц. р. кооперативам платив за:

	льоко Львів.
1 кг. масла дес.	2·10 зол.
1 кг. масла ексорт.	2·15 „
1 л. сметани	0·60 „
1 к. яєць	2·60 „

Цін на молоко не ставить.

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 24 сот.

Тенденція на масло і яйця сильна, на молоко і сметану вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що від 9. VII. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курята від 50 дкг.	за 1 кг.	0·90 зол.
Мол. однор. кури І. кл.	„	0·80 „
Пантарки	„ „	1·30 „

Птицю приймає в скількости визначеного приділу для кожного доставця.

Когутів, качок, гусей, індичок та індиків з огляду на кінець сезону не приймає.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Пропуклинові бандажі гумові черевні, ниркові, проти усуванню матиці під гарантією виконує відоме **Укр. Ортопедичне Заведення Івана УГРИНА,** Львів, вул. Вірменська ч. 15. 1629 18—30

Приймаємо піря до чищення й дезинфекції а рівночасно продаємо пух піря по низьких цінах. Львів, Городецька 67., Сербська 2. 8 4—7

Приймаємо до шиття з доставленого матеріялу **білля** мужеське і жіноче. Низькі ціни. Солідне виконання. **„Розалія"**, Городецька 7. (Напроти костела Св. Анни). 17 3—3

Мотор Дізля 8 км., ламач каміння, молотовий млин, динамо, оказійно продасть Кітлер, вул. Коперника 54, Львів. 6 3—9

Оцет — купуйте тільки в одинокій українській фабриці „Титан". Львів, Жовківська 146, тел. 271-55. 26 1—5

Соняшну кімнату в здоровій околиці міста, лазничку, винайму особі на становиську М. Л. Мурарська 64/2 27 1—2

Девоціоналія найдешевше поручає — **І. Стадник** Львів, Городецька 2 Б. 28 1—30

ОГОЛОШЕННЯ.

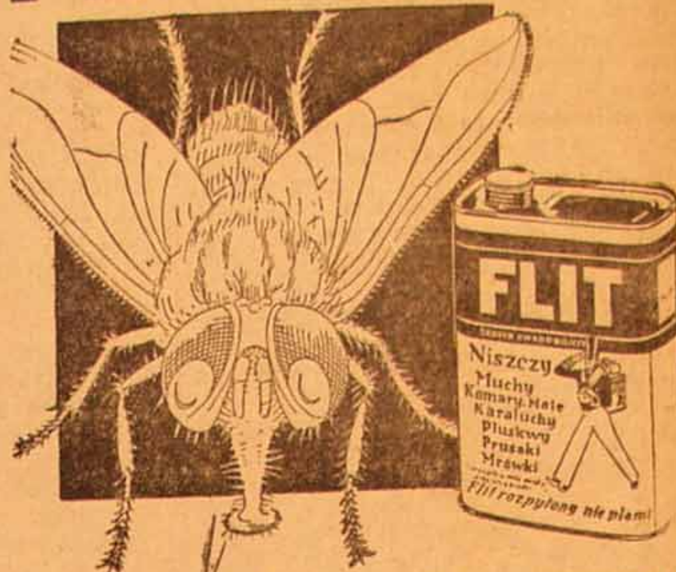
Тревала ондуляція,

виконана членом Міжнародного Союзу Фризієрів у Парижі, Бистронем, Львів, вул. Фредри 6, тел. 251-51, дає найбільше вдоволення підчас побуту на лоні природи. Одноразова проба, щоби переконатися про досконалість і тревалість. Ціни приступні. 1754 4—4

Тревалу ондуляцію на пів року

найліпше можна зробити у фризієрськім сальоні „БРІСТОЛЬ" Антона Піша у Львові, вул. Клементини Ганської ч. 3, напроти каварні „Жоржа", бо має новочасні апарати і низькі ціни.

FLIT нищить комахи безслідно

Мухи треба нищити!

Мухи розносять зразні небезпечних недуг, які в багатьох випадках спричинюють смерть. Одначе не можна позбутися цих розносників заразнів при помочі слабих комаховбийчих засобів. Тільки ФЛІТ радикально нищить мухи і всі інші комахи та є найліпшою охороною перед докучливими і небезпечними комахами. — Розпилений ФЛІТ не плямить. Треба вистерігатися наслідувань і домагатися тільки ФЛІТУ в жовтих бляшанках з чорною опаскою і жовніриком. Герметично замкнені бляшанки не дозволяють наповнювати їх фальсифікатами.

Chcąc wyniszczyć muchy, komary oraz inne fruwające owady

Rozpylajcie FLIT

Chcąc wyniszczyć karaluchy, prusaki oraz inne pełzające owady

Rozsypujcie FLIT-PROSZEK

По розвязанні спілки відкрито в новому льокалі

СКЛАД і РОБІТНЮ ВЗУТТЯ

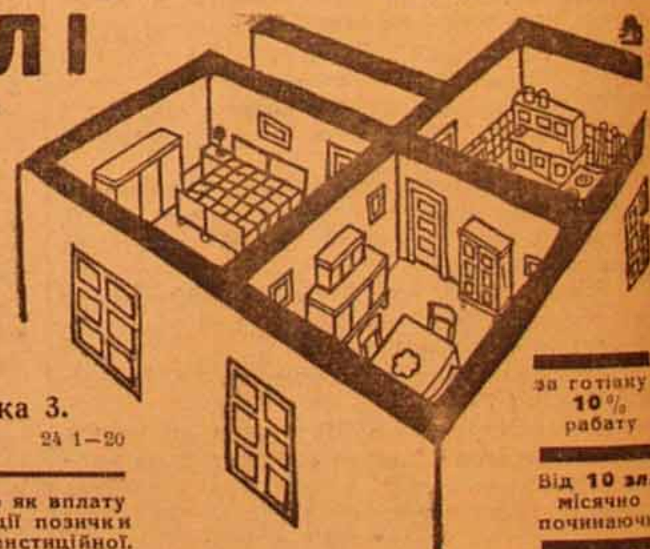
О. БЕРЯК, вул. Руська ч. 18 напроти церкви. 1755 7-10

МЕБЛІ

що до цін, якости й умов сплати **без конкуренції** продає меблевий дім

„Доротеум"

Львів, Браєрівська 3.
тел. 285-92, 231-69. 24 1—20

за готівку 10% рабату

Від 10 зл. місячно починаючи

УВАГА! Приймаємо як вплату при купні облігації позички народової та інвестиційної.

НАЙБІЛЬША УКРАЇНСЬКА КООПЕРАТИВНА

ДРУКАРНЯ „ДІЛО"

ЛЬВІВ, РИНОК 10.

ВИКОНУЄ В НАЙКОРОТШОМУ ЧАСІ І НАЙДЕШЕВШЕ ТВОРИ, БРОШУРИ, АФІШІ, ЧАСОПИСИ ТА ВСІЛЯКІ ІНШІ ДРУКИ.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.